

den nuværende Benyttelse gaar langt udover Stiftelsernes oprindelige Formaal. Jeg tror ikke, dersom man virkelig er bange for Spørgelser, hvad jeg ikke er, at det er paa den Maade, man skal blive af med sin Vanghed.

Casse: Indtil et vist Punkt i den ærede Ordførers Foredrag var jeg fuldkommen paa det Nene med mig selv om, at det vilde være uhensigtsmæssigt for mig at tage Ordet i denne Sag, efterat Justitsministeren havde udtalt sig, som han har gjort, med Hensyn til de Grunde, der lade sig anføre for en Opfattelse, som staar i bestemt Modstrid med den, Flertallet i den parlamentariske Kommissions Indberetning har gjort gjældende. Det var mig klart, at det slet ikke vilde være gjort under Forhandlingerne i Anledning af Forespørgslen at behandle det herhen hørende paa anden Maade end med en Løshed og Overfladished, som vilde staa i Misforhold til hele Gjenstandens Bessaffenhed, naar man ikke netop var kaldet til, som den høitærede Minister, at tage særdeles alvorlig fat paa Indholdet af de Grunde, med hvilke Flertallet har villet begrunde sit Forslag. Det Punkt i den ærede Ordførers Foredrag, som imidlertid bragte mig til at forandre min Beslutning om ikke at tage Ordet, var det, da han gik over til at betegne et Skrift, der er udkommet, og som med særdeles Grundighed har behandlet, hvad der staar i Forbindelse med den foreliggende Gjenstand, som et bestilt Arbejde, som et bestilt Indlæg, medens han i det Hele taget ved Betegnelsen deraf holdt godt Skridt med den Tone, hvori Betegnelsen fremsattes. En senere Tale, Rigsdagsmanden for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), har dernæst brugt Udtryk, om hvilke jeg ikke veed, hvorvidt jeg er berettiget til at sige, at de i alt Fald kunne stilles nogenledes i Klasse med dem, der bleve brugte af den ærede Ordfører. Den høitærede Formand har med Hensyn til de Udtryk, der bleve benyttede af Rigsdagsmanden for Aarhus Amts 1ste Valgkreds, udtalt, at de maatte anses for mindre heldige af de Hensyn, der bleve paa-Kaldte af den høitærede Formand, men efter min Mening ere de Betegnelser, der bleve brugte af den ærede Ordfører, af en saadan Natur, at de i alt Fald til en vis Grad maa stilles i Klasse med dem, den ærede Formand betegnede som mindre heldige. Jeg vilde betegne disse Udtalelser i Foredraget af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds paa en Maade, med Hensyn til hvilken jeg er sat i Forlegenhed, forsaavidt angaar Valget, men jeg tror at kunne spare Valget, fordi det ved Overveelse af, hvorledes jeg skulde betegne den, maatte staa klart for mig, at det Udtryk, jeg maatte være opfordret til at benytte, var af den Bessaffenhed, at jeg maatte udsætte mig for, at den høitærede Formand ikke vilde finde, at det kunde findes tilfredelig. Det

omhandlede Skrift har i det Hele behandlet Gjenstanden i et større Omfang paa samme Maade, hvorpaa den er behandlet i Mindretallets Tillæg til Kommissionens Betænkning, og altsaa vil der jo kun være Spørgsmaal om, hvorvidt dets Indhold virkelig med Hensyn til Grundighed og i det Hele er saaledes, at det maa lægge et Lod i Vægtstaaalen ved Afgjørelsen af de Spørgsmaal, hvormed der her er Tale. Jeg skal imidlertid holde fast ved den Tanke, ikke her at komme dybere ind paa de Forhandlinger, som ere blevne førte, og navnlig ikke paa, hvad der blev fremdraget af Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 3die Valgkreds. Som Begyndelse til de faa Bemærkninger, hvormed jeg vil fremkomme, skal jeg omtale en Bemærkning af Rigsdagsmanden for Aarhus Amts 1ste Valgkreds. Han mente — og det ganske vist med en levende Overbevisning om, at man i saa Henseende ikke var gaaet fuldstændig klart tilværks fra hans Modstanders Side — at man med Hensyn til den Fortolkning af Kongeloven, han opstillede, og navnlig af dens §§ 19, 20 og 26, under disse Debatter, altsaa ogsaa under Debatterne her i Dag, havde villet lægge Skjul paa de vægtige Grunde, som efter hans Fortolkning indeholdtes i disse Paragrafer, for at de omtalte Stiftelser havde en Oprindelse, som var vidt forskjellig fra den, der er bleven gjort gjældende for dem af den parlamentariske Kommissions Mindretal ligesom i Dag af Justitsministeren. Jeg tror, at den ærede Rigsdagsmand feiler Meget ved at gaa ud fra, at der er blevet lagt Skjul paa disse Grunde. Nei, hans Grunde have tidligere været at læse mange Steder; men jeg vil tilstaa, at disse forunderlige Fortolkninger af de herhen hørende Paragrafer i Kongeloven have været af den Bessaffenhed, at de neppe kunde afgive noget Jodfæste for alvorlige Indvendinger. Der er i det Hele angaaende den Maade, hvorpaa Kongeloven har stillet Kongen med Hensyn til, hvad han kunde raade over, baade fra det ene og det andet Sted — og jeg vil ikke negte, ogsaa i Flertallets Behandling —, som det forekommer mig, gjort Sætninger gjældende, der ere uforenelige med det hele Forhold, og som navnlig vilde fremkalde den forunderligste Nyttelse af alle herhen hørende Forhold, der i Archundereder have fundet Sted. Jeg skal ikke henlede Opmærksomheden paa, i hvor mange Retninger der fra souvere-ne Kongers Side er givet Gaver, er skænket Penge og Gods, som nu er i Privates Besiddelse, i hvilke Tilfælde det vilde være utænkligt, at man ved at gaa Adkomsterne igjennem fra nu af indtil den halvandet Archundereder tilbageiggende Tid, skulde kunne omstøde disse Adkomster, men det er akkurat det Samme som det, der finder Sted med Hensyn til de Stiftelser, hvormed her er Tale. Fremfor Alt viser denne Opfattelse af Kongeloven sig dog paa